

Gendtse Waard Nieuwsbrief

April 2021

Even bijpraten

Na ruim vier jaar planvoorbereiding is het zover: als K3Delta, steenfabriek de Zandberg, Staatsbosbeheer en in nauwe afstemming met de betrokken omgeving zijn we klaar om te starten met de herinrichting van het westelijk deel van de Gendtse Waard. In deze nieuwsbrief nemen wij u graag mee in dat wat u de komende tijd in het gebied kunt verwachten.

Start van de werkzaamheden

Door de herinrichting creëren we een gebied met een grote biodiversiteit waar hoog- en laagwater voor dynamiek zorgt en waar de natuur optimaal beleefd kan worden. Daarbij wordt de verkeersveiligheid vergroot en de bereikbaarheid voor de steenfabriek verbeterd. Een tijdelijke zandwinning is de drager van deze ontwikkelingen.

Vanaf mei gaat u de eerste activiteiten in de Gendtse Waard zien. Dan vindt het eerste grondwerk plaats en wordt de elektrisch aangedreven zandklasseerinstallatie opgebouwd,

samen met een transportband naar de Waal. De bouw van deze installatie duurt ongeveer drie maanden. In verband met de wisselende waterstanden in het gebied wordt de installatie op palen gebouwd. Hierdoor staat de installatie hoogwatervrij. Na de opbouw van de installatie starten we ten noord(oost)en van de steenfabriek met de zandwinning.

Het grondwerk bestaat uit het met een kraan ontgraven van de bovengrond tot de onderliggende zandlaag. De vrijkomende grond wordt direct gebruikt om de kade aan de oostkant van

het steenfabrieksterrein te maken. Zodra het fabrieksterrein klaar is, komt hier de nieuwe fietsstraat. Ook gaat er een deel van de vrijkomende bovengrond naar de noordwestplas (tegen de dijk). Met deze grond wordt een deel van de plas gedempt en daarmee wordt een bredere dijkvoet gemaakt. De grondwerkzaamheden zullen enkele weken duren. Na het afgraven van de bovengrond zal de elektrisch aangedreven, drijvende zandzuiger het onderliggende zand gaan winnen. De zandzuiger start vermoedelijk vanaf juli met deze werkzaamheden. Hoe dat in zijn werk gaat, leest u op de volgende pagina.

Afvoer per schip

Het zand dat we winnen, voeren we per schip af. Dat doen we via de laad-loslocatie van de steenfabriek aan de Waal. Deze laad-loslocatie wordt opgeknapt en er worden voor de duur van de herinrichting nieuwe afmeerpalen geplaatst, zodat schepen veilig en stabiel af kunnen meren. Het zand wordt vanaf de installatie via een transportband direct in schepen geladen. Deze werkzaamheden vinden gelijktijdig plaats met de bouw van de zandklasseerinstallatie.

Start inrichting gebied

Tegelijkertijd met de zandwinning gaan we ook al maatregelen uit het inrichtingsplan uitvoeren. Zo gaan we dit jaar ter plekke van de zandwinning direct de eerste flauw aflopende oevers van de nieuwe plas inrichten. Ook planten we direct ten noordwesten van het steenfabrieksterrein vier groepen bomen en struiken in om de natuurlijke ontwikkeling van het nieuwe hardhoutoibos een handje te helpen.

We dempen deze plas gedeeltelijk om een bredere dijkvoet te realiseren.

Over de zandwinning

De zandwinning is de drager van de herinrichting. We realiseren en financieren er de herinrichting mee. We starten ten noord(oost)en van de steenfabriek met de zandwinning. Dat ziet u ook op de kaart hiernaast. Daarvoor graven we eerst met een kraan de bovengrond af en graven we een startgat voor de zandzuiger. Vanaf daar begint de zandzuiger met z'n werk en zo ontstaat langzaam maar zeker de plas.

Elektrische zandzuiger

Voor het uitvoeren van de zandwinning maken we gebruik van een elektrisch aangedreven zandzuiger. Een zandzuiger is een soort boot op het water met een slurf. Via de slurf zuigt de zandzuiger het zand op. Een drijvende persleiding transporteert het zand vervolgens naar de klasseerinstallatie. De plaatsbepaling van de zuiger gebeurt met DGPS (satelliet plaatsbepaling). Zo maken we zeer nauwkeurig het inrichtingsplan.

Sorteren van het zand

Via de persleiding komt het zand samen met water bij de zandklasseerinstallatie. Deze wordt geplaatst ten noordwesten van de steenfabriek en ten westen van de toegangsweg naar de steenfabriek. Net als de zandzuiger werkt ook de installatie volledig elektrisch. In de installatie wordt het zand gewassen, gezeefd en op korrelgrootte gesorteerd. Het fijnere zand

De zandklasseerinstallatie

Wat kunt u de komende tijd verwachten?

De eerste maanden (mei-juni) staan vooral in het teken van de opbouw van de zandklasseerinstallatie en het opstarten van de zandwinning. Onderdelen van de installatie worden per schip en vrachtwagen aangevoerd. Hijskranen brengen de onderdelen op hun plek. Maar er gaat in 2021 al meer gebeuren. In de kaart hieronder ziet u wat er dit jaar op de planning staat.

- 1 Opbouw zandklasseerinstallatie • Mei t/m juli 2021
- 2 Afgraven bovengrond voor zandwinning • Mei-juni 2021
- 3 Inrichting kade steenfabrieksterrein • Mei-juni 2021
- 4 Gedeeltelijk dempen noordwestplas • Mei-juni 2021
- 5 Startgat zandwinning • Start winning rond de zomer
- 6 Aanplant eerste deel van het hardhoutoobos • Najaar 2021

Contact tijdens de uitvoering

De werkzaamheden gaan in totaal zes tot acht jaar duren. Tijdens de uitvoeringsperiode houden wij u via regelmatige updates op de hoogte over de werkzaamheden en de planning. Uiteraard kunnen we het ons voorstellen wanneer u nog verdere vragen hebt.

Voor vragen over het inrichtingsplan of de uitvoering van het werk neemt u contact op met Marten Smits of Frank Taverne.

Marten Smits
Planvoorbereiding
m.smits@k3.nl
06 30 06 72 03

Frank Taverne
Planuitvoering
f.taverne@k3delta.nl
06 51 09 03 42

“We wonen op een unieke plek”

Interview met bewoners van de Polder Jeroen Kers en Kim Berends

Aan de voorkant van het huis de rivier de Waal, aan de achterkant een grote tuin die grenst aan de graslanden. Door de tuin scharrelen kippen en binnen liggen drie honden te luieren. Jeroen Kers en Kim Berends waren vijf jaar geleden op zoek naar rust en natuur. Vanuit Huissen verhuisden ze naar de Gendtse Polder. “Die rust en de natuur hebben we hier gevonden. Het is bijzonder om hier te wonen en om te zien wat er allemaal in de tuin en daaromheen gebeurt.”

Wat een geweldige plek hebben jullie hier.

Jeroen: “Ja, we zijn er erg blij mee! We wonen hier nu sinds 2016. We zochten een niet al te groot huis met wat meer grond eromheen. En het liefst zo natuurlijk mogelijk. Daar voldeed deze plek aan. We hebben het huis én de tuin nog wel flink verbouwd, maar het is nu helemaal onze plek. We houden van de natuur en bijna alles wat in onze tuin op bezoek komt, vinden we mooi en interessant. Daar proberen we zelf ook ons steentje aan bij te dragen. We hebben vorig jaar een uilenkast geplaatst en we kregen direct steenuilen te gast. En nu hebben we ze weer! Ook hebben we een speciale kast opgehangen voor een specht die vorig jaar veel op bezoek kwam. En we hebben een bijenhotel gemaakt.”

Kim: “En we hebben een tijdje een das in de tuin gehad! En een keer een hop. Die is schijnbaar heel bijzonder. Toen hadden we ineens allemaal vogelliefhebbers in de tuin, haha!”

Dieren spelen zo te zien een belangrijke rol in jullie leven.

Kim: “Zeker. We hebben zelf kippen en drie honden en er komen ontelbaar veel dieren op bezoek in onze tuin. Ook heb ik m'n eigen hondenschool; ‘Gemaakt voor Honden’. Drie jaar geleden hebben we die hier opgezet, maar ik had de school ook al toen we nog in Huissen woonden. Ik geef de trainingen, en Jeroen helpt bij het maken van het trainingsmateriaal. Dat is hartstikke leuk om te doen. We hebben een hele leuke groep mensen die de trainingen volgen. Mensen komen ook vaak terug. Het is bij ons niet zo dat je bijvoorbeeld tien lessen volgt, examen doet en klaar bent. Mensen mogen zelf bepalen hoe vaak ze meedoen.”

Hoe is de coronatijd voor jullie?

Jeroen: “Die is voor mij wel heel bijzonder. Ik werk in de evenementenbranche, hou me bezig met de écht grote evenementen zoals Lowlands, Concert at Sea en het North Sea Jazz festival. Dat is natuurlijk helemaal stil komen te liggen. Maar het is ook wel fijn om eens het hele voorjaar vanuit huis mee te maken; samen wandelen, de natuur zien. Normaal ben ik heel veel weg. Dan mis je veel van alles dat begint te groeien en te bloeien. Maar uiteindelijk wil

je natuurlijk weer door. Vanaf 1 april ga ik weer opstarten, en ik hoop dan dat we in het najaar weer wat serieuze evenementen kunnen organiseren.”

Kim: “Ik kon het afgelopen jaar gelukkig redelijk goed doorgaan met de hondenschool. Er waren en zijn natuurlijk wat beperkingen als het gaat om het aantal personen dat ik tegelijkertijd les kan geven. Maar we hebben ons ook aangepast. We hebben een online leeromgeving opgezet met de theorie, praktijk filmpjes en opdrachten. Maar natuurlijk is het veel minder geschikt dan live contact. Je wilt het liefst persoonlijk contact met de mensen en de honden.”

Een van de eerste dingen waar jullie mee te maken kregen toen jullie hier kwamen wonen, waren dus de plannen voor de herinrichting van de polder.

Jeroen: “We wisten al wel dat er plannen waren toen we hiernaartoe kwamen. In eerste instantie dachten we: zoals de polder nu is, is het ook mooi. Maar toen we meer informatie over de plannen kregen, zagen we dat er écht een plan van werd gemaakt. Niet zomaar een plas aanleggen, maar heel bewust keuzes maken om de natuur daarmee te ontwikkelen. Dat spreekt ons wel aan. Die kwelvingers bijvoorbeeld vind ik mooi. Nu is het groen, en dat wordt het straks ook. Maar dan zit er wel veel meer diversiteit in. We zijn overigens nog wel benieuwd of de nieuwe inrichting invloed heeft op het hoge water. Wanneer er straks al meer water ligt, of het dan ook sneller hoog wordt als de rivier weer hoogwater geeft.”

Wat willen jullie ons nog meegeven?

Kim en Jeroen: “Blijf frequente updates geven over de voortgang van het werk. Maandelijks een korte update over de planning bijvoorbeeld. Blijf in ieder geval open communiceren. We blijven als omwonenden graag goed geïnformeerd. Dat zal ongetwijfeld ook voor de andere bewoners gelden. Mensen merken het snel op als er iets gebeurt. Dan vinden ze het fijn dat ze er iets over horen.”

Wat is jullie wens voor de toekomst?

Kim: “Ik hoop dat het op bepaalde plekken al snel natuurlijk gaat ogen. Er zal flink gewerkt gaan worden. We hopen daarvan al snel de eerste resultaten te zien.”

Jeroen: “En dat het contact goed blijft. Dat als er iets is, we elkaar kunnen vinden. En natuurlijk dat hoe het plan is opgesteld, dat dat ook precies zo gerealiseerd gaat worden.”

Toegankelijkheid van de polder

Tijdens het werk blijft de polder via de openbare weg en de toegangsweg naar de steenfabriek toegankelijk. Het werkterrein van de zandwinning zetten we af met een (landbouw)omheining en is niet zonder toestemming toegankelijk.

Ingang Vossegat

De oeverwal bij het Vossegat wordt door veel bezoekers van de polder gebruikt als startpunt voor een wandeling. Tijdens de bouw van de zandklasseerinstallatie en de transportband naar de Waal wordt de oeverwal in verband met veiligheid tijdelijk afgesloten. Zodra de transportband en de inrichting van de loswal gereed zijn, kunnen bezoekers de oeverwal via de oostzijde weer betreden.

Vraag en antwoord

De vraag van Jeroen en Kim: In de nieuwe inrichting komt er een plas. Betekent dat dat het water dan ook sneller hoog wordt in de polder als de rivier weer hoogwater geeft?

Nee, het water komt niet hoger te staan. Wel draagt het inrichtingsplan bij aan de ontwikkeling van dynamische riviernatuur en meer ruimte voor waterberging in de polder. De huidige zomerkade ten westen van de toegangsweg verdwijnt en maakt plaats voor de ontwikkeling van hardhoutoobos. De toegangsweg naar de steenfabriek wordt opgeknapt en opgehoogd tot 13 m + NAP en neemt de functie van de zomerkade over. Onder de toegangsweg wordt een nieuwe duiker aangelegd, waardoor het water bij hoogwater makkelijker de polder in- en uitstroomt. Zo creëren we meer dynamiek in de polder en kan riviergebonden natuur zich op de flauw aflopende oevers ontwikkelen. Hoe hoog het water komt te staan, is en blijft afhankelijk van de waterstand in de rivier.

De vleermuis; belangrijk voor de natuur!

Vleermuizen; je ziet ze wel eens vliegen als de avond valt, maar verder zie je ze niet zo vaak als bijvoorbeeld vogels en vlinders. Maar vleermuizen zijn net zo belangrijk voor de natuur. Ten noorden van de steenfabriek hebben wij in samenwerking met ecologisch adviesbureau Waardenburg een vleermuiskast geplaatst.

Vleermuizen helpen de natuur een handje. Ze helpen bij het bestuiven van bloemen en het verspreiden van zaden. Ook is het een natuurlijke insectenbestrijder. De vleermuiskast die is geplaatst, is geschikt als zomer-, paar- en kraamverblijf. Bij milde winters kan de kast ook als schuilplaats dienen. De vleermuizen kunnen via open lamellen aan de onderzijde in de kast kruipen. Aan twee zijden is een ventilatiespleet geplaatst. Eenmaal in de kast kunnen de vleermuizen alle delen van de kast bereiken via diverse openingen in de lamellen.

Dwergvleermuis - Foto Mark Kras

Gezellig krap

De ruimtes hebben een breedte variërend tussen 18 en 44 millimeter. Dat lijkt wellicht wat krap, maar veel soorten vleermuizen kruipen graag weg in smalle ruimten waar zij met buik én rug contact maken met het verblijf. En vleermuizen zijn klein. Dwergvleermuizen, bijvoorbeeld, zijn de kleinste vleermuizen in Nederland en passen in een luciferdoosje.

Updates per e-mail

Tijdens het werk zullen we geregeld een update geven over het werk. Dat doen we met nieuwsbrieven zoals deze, maar we gaan ook werken met regelmatige digitale updates die u via e-mail kunt ontvangen.

Geef uw e-mailadres aan ons door

Wilt u deze updates ontvangen, dan kunt u dat laten weten aan Elisa Scholten via e.scholten@k3.nl. Wij nemen uw e-mailadres dan op in de verzendlijst.

Wij versturen deze updates via een mailingprogramma. Het kan daarom zijn dat u de eerste update in uw spambox ontvangt. Als u deze e-mail als veilig markeert, ontvangt u de updates in het vervolg niet meer in uw spambox.

Contact

Meer informatie leest u op www.k3.nl/gendtsewaard. Heeft u nog vragen, dan kunt u uiteraard ook contact opnemen met een van de volgende personen:

• K3

Marten Smits
(Planvoorbereiding)
m.smits@k3.nl
06 30 06 72 03

Frank Taverne
(Planuitvoering)
f.taverne@k3delta.nl
06 51 09 03 42

• Steenfabriek 'De Zandberg'

Martijn Berendsen
m.berendsen@rodruza.nl
0481 427 120

• Staatsbosbeheer Gelderse Poort

Twan Teunissen
t.teunissen@staatsbosbeheer.nl
06 12 05 03 04

